

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Reuniunile mariane.

În cadrele mari, cari cuprind „învierea de obște“ a vieții religioase, ce s'a trezit în măsură nemai pomenită prin urgiile războiului mondial, se potrivesc nespuse de bine și reuniunile pii închinare Preasfintei Fecioare Maria.

Ne avem de mult aceste reuniuni. Ca un foarte puternic mijloc de consolidare a vieții religioase, și ca cele mai potrivite căi pentru a câștiga nenumărate ajutoare prin mijlocirea puternicei stăpâne a cerului, cum s'au dovedit în biserica apusană, a fost preafiresc ca organizația reuniunilor mariane să prindă rădăcini și în sinul bisericii noastre.

De peste două sute de ani, de când vlădica Atanasie și protopopii săi au sigilat prin iscăliturile lor actul de unire cu biserica Romei, plugul evangheliei mântuitoare a tăiat adânci brazde de cultura religioasă în sufletele credincioșilor noștri, așa că putem spune cu multă mândrie, că astăzi nu mai avem nici un colț de pământ nelucrat și care să nu aducă roadele sale.

Mai mult. Prin munca conștientă a atâtor vlădici și preoți luminați și sub influință binefăcătoare a razelor de lumină și căldură ale harului ceresc, ce s'a revărsat cu atâta bogăție peste noi, pământul roditor al țarinelor bisericii noastre a ajuns să fie potrivit și pentru cultura de grădină.

Numai așa se poate înțelege, că reuniunile mariane s'au putut lăși și la noi și că se lătesc într'una. Ele cer altă îngrijire decât plantațiile, ce se înalță pe urma plugului, o îngrijire, care se poate asemăna cu aceea a florilor din grădină, și dacă totuși avem o cunună așa de frumoasă de reuniuni mariane ale femeilor, și mai multe, cari s'au înfiripat între elevii noștri dela școlile

medii, asta înseamnă că ne avem deja și grădinarii iscusiți, dar și florile sufletești, cari pot fi prinse în „grupurile“ acestor reuniuni.

Fixăm aceste gânduri din prilejul ședinței festive din acest an (la sf. George) a „marianiștilor“ dela liceul nostru de aici din Blaj. Am fost de față la această ședință și trebuie să spunem, că ne-am depărtat dela ea stăpâniți de cele mai curate elevări sufletești și cu adâncă convingere, că chestiunea reuniunilor mariane pentru tinerimea noastră școlară, și mai ales pentru cea din clasele mai înalte, trebuie îmbrățișată cu toată căldura, făcându-se tot posibilul ca sufletul tinerimei noastre mai alese, să se poată împărtăși în aceste grădinițe ale Preacuratei Fecioare de o măi înaltă cultură religioasă, decum se poate da în cadrele obișnuite ale orelor de cateheză.

Dar nu ne oprim aici. Credința noastră e, că prin o îngrijire tot mai aleasă a reuniunilor mariane de femei și de elevi, pe cari le avem, apoi prin o propagandă cuminte și mai intensivă pentru înființarea noilor grupări mariane, foarte curând, mai iute decum s'ar crede, vom ajunge acolo, să putem strânge în reuniuni mariane și fruntea bărbaților noștri, a intelectualilor în primul rând. Importanța acestora și folosul nespuse de mare ce revine bisericii pe urma lor, nu e nevoie să se releve mai pe larg la acest loc. Nu este doar suflet de preot și nu-i inima înflăcărată de zelul sufletelor, care să nu simtă aceasta. Rămâne numai, să ne dăm cât de bine seamă, că pentru a porni o mare mișcare în direcția aceasta, poate nici când nu ni-se va îmbia o vreme mai potrivită, ca în aceste zile de cumplită urgie, când Dumnezeu ne este atât de aproape.

*

Pentru frumosul succes, care a trezit în noi gândurile de mai sus, lăsăm să urmeze în întregime, și chiar la acest loc, programul ședinții festive a elevilor marianiști dela liceul nostru, de care se face mai sus amintire. Iată-l:

1. „Rostul reuniunilor mariane“ de I. Popa cl. VIII.
2. „In gând cu Dumnezeu“ poezie originală de S. Madincea cl. V.
3. „Sf. George și noi“ de A. Ceușan cl. VII.
4. „Străinul“ poezie de O. Goga decl. de I. Anușcă cl. VI.
5. „Ora et labora“ de I. Brândieș cl. VII.
6. „Ruga marinarului“ poezie originală de A. Todor cl. V.
7. „Rugăciunea mântuitoare“ de V. Ungurean cl. VI.
8. „La Dumnezeu“ odă de D. Bolinteanu decl. de A. Salanți cl. II.
9. „Maria, mângâierea celor întristați“ de O. Balomiri cl. VII.

Ca întregire mai amintim că înainte de aceasta ședință festivă, în legătură cu sf. liturghie, la care s'au cuminecat toți membrii reuniunii, s'a ținut și o altă serbare frumoasă, aceea a primirii solemne a noilor membrii ordinari ai reuniunii. Ea s'a împlinit de păr. secretar mitropolitan Dr. Al. Nicolescu, primindu-se peste 50 de membrii noi.

Conducătorul reuniunii este prof. Dr. Alexandru Rusu.

Papa mijlocitor al păcii. După informațiile ziarului „Tyd“, Papa a făcut toate pregătirile necesari ca la momentul potrivit să înceapă negocierile de pace. Dintre statele neutrale mai multe și-au oferit concursul pentru reușita acestui pas. La acțiunea aceasta concurge și guvernul din Holandia. Se lucră cu multă fervoare ca se afle astfel de modalități pentru încheierea păcii, cari se satisfac pe deplin cerințelor partidelor beligerante. Papa și-a luat angajamentul ca la timpul potrivit să lanseze ideea pentru ținerea unui congres-pacific european.

Premiul „Nobel“ îl va primi Papa. Din Roma se anunță după informațiile ziarului „Giornale d'Italia“, că premiul „Nobel“ pentru pace în anul acesta se va da Papei, pentru activitatea și zelul ce le-a depus în interesul prinsonerilor de războiu.

Din Camera ungară. În ședința ținută în 4 crt. după vorbirea deputatului Szterényi József, referitor la proiectul de indemnitate și ajutorarea invalizilor, ia cuvântul prim-ministrul contele Tisza și comunică Camerei vestea de mare importanță sosită dela cartierul general:

„Alaltăeri trupele noastre la olaltă cu trupele aliate — pe lângă armatele noastre au luptat și armate germane — au rupt în mai multe puncte pozițiile rusești din partea apuseană a Galiției având ca urmare că trupele au ocupat aceste poziții în întreaga lor întindere, deci dela Carpați până la Vistula.

(Deputații se ridică dela locurile lor și aplauzează câteva minute)

Aceasta învingere — continuă primul-ministru — a avut o urmare victorioasă și în cursul zilei de ieri. Armata noastră a înaintat victorioasă spre răsărit și a silit la o retragere grăbită armata rusească ce era în fața ei.

(Aplauze de câteva minute în întreaga camera.)

Azi nici pe departe nu se poate judeca întreaga însemnătatea acestei învingere. Acelaș lucru se poate spune despre mărimea colosală a prăzei găsită în pozițiile rusești cucerite. Deocamdată s'a însemnat 64 mitraliere și 24 tunuri, iar numărul prizonierilor până acum trece peste 30 mii.

(Aplauze sgomotoase de câteva minute în întreaga camera.) Iar această cantitate se înmulțește pe fiecare ceas. (Aplauze.)

On. Cameră! La aceasta scurtă comunicare de fapte eu nu mai am să adaug nici un cuvânt. Binecuvântarea Dnui să fie peste puterile aliate și peste eroismul națiunii maghiare ce luptă cu puteri supraomenești în acest războiu pe moarte și viață.

Camera primește cu aplauze propunerea președintelui de a se trimite o telegramă omagială monarhului și generalisimului armatei. Apoi ședința a fost suspendată.

*

Ședința din 5 crt. La începutul ședinței comisiunea specială înaintează Camerei propunerile referitoare la codul de legi civili cu adausul, că timpul actual nu permite a discuta amănunțit asupra acestui proiect. Camera va tipări propunerile comisiei și le va distribui între deputați.

După rezolvarea formalităților obișnuite, se trece la ordinea zilei.

La proiectul de indemnitate ia cuvântul contele Apponyi. În vorbirea sa, după cum spune oratorul, vrea să resume obiecțiunile, pe cari le-a ridicat opoziția față de lucrările guvernului. Între aceste trebuie să remarcă că guvernul a adus târziu dispozițiile, cari sunt necesari pentru viața națională, de aici provine aceea disordine, care poate periclita succesele. Greșala cea mai mare, ce i-se poate atribui guvernului e, că nu a fost destul de preventiv.

O altă greșală a guvernului, asupra căreia oratorul insistă cu un deosebit aplomb e, că guvernul nu și-a ridicat cuvântul de protest, când cenzura a depășit peste cadrele, ce-i compet în urma legii. Nu vrea să se provoace la procedura, de multeori comică, a cenzurei. Ține să noteze ceea ce a zis și Batthány, că până ce în Germania să scrie o literatură întreagă despre relațiile, ce vor fi după războiu între noi și Germania, la noi nu se scrie nimic în aceasta chestie importantă, fiindcă cenzura și aici e acasă și oprește orice schimb de idei.

Apelează la cetățeni ca prin contribuiri lor la noul împrumut pentru războiu, să arete Europei, că lipsurile mici economice sunt suplinate de o putere mare de viață.

La vorbirea contelui Apponyi, ministrul președinte Tisza anunță, că față de vorbirea patriotică a contelui Apponyi nu voește să treacă în polemică.

Gravaminele ridicate contra cenzurei sunt în parte justificate. Promite, că pe viitor cenzura va fi mai ușoară.

Guvernul se va îngriji de viitorul invalizilor, s'a propus și aceea, ca la unii invalizi să se distribuie pământ.

Mi-s'a obiectat, că guvernul a adus târziu dispozițiile referitoare la alimentația publică. Greșala principală e că recoalta anului trecut nu a corespuns așteptărilor. Guvernul va face în aceasta chestie tot ce-i stă în putință, așa că Ungaria nu va fi amenințată de foamete.

Barabás Béla acuză Austria, că nu a luat îndeajuns parte la jertfele cerute de războiu, declarând, că în Austria, mulți dintre cei obligați la serviciu de arme, nu au mers pe câmpul de războiu.

Gillányi, ministrul de agricultură, expune declarații oficiale referitor la porumbul din România.

Hazai Samu, ministrul de hovezime, reflectează la vorbirea deputatului Barabás și declară, că Austria și-a împlinit obligațiile impuse de războiu cu aceleaș sacrificii ca și noi.

Mai vorbește Batthány, referitor la dreptul electoral, ajutorarea invalizilor, proiectul de indemnitate, cenzura de presă.

Ședința se încheie la 6 ore.

Telegrama de felicitare a Camerei către regele. După cum comunică „Bud. Tud.” președintele Camerei ungare Beöthy Pál a adresat următoarea telegramă prim-ministrului contele Ștefan Tisza:

Membrii Camerei au luat la cunoștință cu o însuflețire nespus de mare comunicatul Excelenței Voastre, în care se vestește victoria importantă și glorioasă, pe care a reputat-o, în Galiția de vest, armata noastră umăr la umăr cu armata imperiului german, pentru apărarea tronului și a patriei. În urma deciziunii imediate a camerei, rog pe Excelența Voastră să talmăciți Măjestații Sale, că în momentul istoric al acestei în-

FOITA.

Un îndemn la lucrul câmpului.

(Discurs rostit de prot. G. Simu la institutul penitențiar din Ibașfalău.)

Iubiți creștini!

Omul stă din două părți, din trup și suflet. De câte ori numai mi-s'a dat prilej, totdeauna v'am îndemnat, cu toată căldura de părinte, ca se grijiți bine de suflet, să-l hrăniți cu învățături sfinte și rugăciuni; — căci aceasta parte a omului, sufletul, fiind nemuritor ca Cel ce l-a dat suntem datori să-l cultivăm și să nu-l lăsăm să se îmbolnăvească prin păcate și astfel să ajungă la nefericire...

Azi însă, vă voi vorbi despre cealaltă parte, din care stă omul, despre: trup. Aceasta e lăcașul sufletului, pe care noi creștinii avem sfânta datorință de a-l îngriji și ocroti ca și pe sufletul nostru.

Noi avem o împărăție în cer și una pe pământ. Și dacă datorință avem, ca prin viața sfântă se cucerim ceriul, și să-l susținem; tot așa sfântă datorință avem, ca

aici pe pământ să ne cucerim o împărăție, o patrie — și pe aceea după ce am cucerit-o și o avem să o susținem cu toată tăria trupească și sufletească, de care dispunem.

Împărăția din lumea aceasta, e patria noastră iubită. E acel pământ sfințit și hrănit cu sângele strămoșilor noștri, care ne adăpostește până trăim și ne dă odihnă în sinul său curat după moarte.

Acest pământ... această patrie, pe care o vedem scaldată în raze dulci de soare, strălăcită de ruri cristaline, cari mână pulvere de aur pe valurile lor, care adăpostește în sânul său toate bunătățile, și dă toate roadele acomodată spre hrana noastră — aceasta patrie scumpă, care până acum ne-a tot dat, și în schimb a cerut foarte puțin dela noi, acest pământ scump, — azi cere jertfe dela fii săi; jertfe pe cari la timpul său ni-le va răscumpăra însutit.

Aceasta patrie iubită, dela unii, cere viața, sângele; iar dela alții... dela noi, cari sau din cauza bătrâneții, sau a tinereții, sau a altor ocupațiuni necesare, sau chiar a unor defecte, nu putem sta în linia de foc, ca cu glorie să ne dăm, ce avem mai scump: viața, pentru nemurirea ei, a patriei noastre... cere jertfele acelea numai, de cari suntem capabili să le facem.

Cere muncă întetită și necurmată... la câmp. Cere patria, munca aceasta și dela aceea, cari până acum nu o îndeplineau.

Azi, iubiților, se dau două războaie... nu unul. Și bine să băgați de seamă, că acestea războaie sunt pe o formă de momentuoase.

Căci dacă soldații îndârjiți și neînfrânți, se vor reîntoarce cândva încărcăți de trofee și glorie, acoperiți de onor și rane, semne sfinte ale eroismului lor; — noi cei cari purtăm a doua luptă aici acasă, va trebui — nesmintit va trebui, ca să le arătăm mâinile noastre bătucite de muncă, — de munca îndeplinită, pentru ca să-i putem susține și pe ei și pe noi, pe ei, floarea patriei noastre și luptele ce le poartă pentru apărarea tuturor.

Ei duc luptă și pentru ei — dar și pentru noi. Datori suntem deci și noi a munci și pentru ei! Avem să muncim ogoarele și grădinile noastre ca lipsa celor duși să nu se simtă, căci numai așa vom fi vrednici a ne numi fii, frații și părinții aceluia cari luptă pentru prestigiul și mărirea unei patrii sfinte, care e a noastră a tuturor.

Vai de acela care se va retrage din gloriosul loc, care nu-și va face datorința, care nu va munci cât numai poate. Unul ca acela face două păcate nu unul. Două, căci nu greșește numai în fața lui Dumnezeu,

vingeri îmbucurătoare și de urmări imponderabile, Camera ungară depunându-și omagiile Majestății Sale se simte una cu tronul în sentimentele de mândrie și recunoștință pentru actele glorioase ale armatei noastre.

Telegrama regelui și a Arhiducelui Friedrich. Majestatea Sa a trimis prim-ministrului contele Tisza următoarea telegramă: Am primit cu o vie satisfacție acele sentimente de fidelitate pe cari mi-le exprimă membrii Camerei ungare cu prilejul înaintării victorioase a trupelor noastre pe frontul din Galiția. Mi-a causat o deosebită bucurie, că și Camera simte una cu mine în sentimentele de mândrie și recunoștință pentru actele victorioase ale armatei.

Francisc Josif.

Președintele Camerei Beöthy, a primit dela Arhiducele generalisim următoarea telegramă:

În numele oastei luptătoare rog pe Excelenția Sa să exprime membrilor Camerei ungare cea mai sinceră și amicală mulțumită pentru manifestarea recunoștinței și bucuriei izvorite din iubirea de patrie, cu prilejul învingerii secerate asupra inamicului de trupele aliate. Oastea aliată și pe viitor se va lupta cu însuflețirea și eroismul cel mai mare și cu ajutorul providenței își vor încununa drumul învingerii cu zdrobirea totală a inamicului.

Arhiducele Friedrich, comandantul oastei.

Războiul european.

Budapesta, 6 Maiu. (Oficial).

Trupele noastre au ocupat și ultimele poziții ale rușilor de pe înălțimile ce se estind spre ost de Dunajec și Biala. Azi dela ora 10 Tarnow e în posesiunea noastră.

care nu poate iubi pe cei leneși, ei și în potriva unei patrii dragi, și care ne-a hrănit și încălzit la sinul său de mamă, și care adăpostește oasele părinților și strămoșilor noștri.

Nimenea în zilele acestea să nu-și pună întrebarea, că pentru cine lucră, fără se lucre cu toată ardoarea, căci azi n'are loc egoismul. Toți muncim pentru salvarea noastră a tuturor și prin aceasta muncim pentru mântuirea patriei. Noi suntem pentru patrie — iar nu patria pentru noi. Noi trebuie să ajutăm patria — și nu patria să ne îngrășe pe noi.

O patrie care are astfel de fii trăește în veci, iar aceea patrie care are fii ce numai tot așteaptă dela ea — iar în schimb n'ar da nimica — pier.

Nici o brazdă de pământ să nu rămână necultivată, nelucrată, căci aceasta e o crimă împotriva acelor, cari își dau viața, pentru noi cei rămași acasă.

Cum ar putea fi conștiința noastră liniștită, când am ști, că din cauza lenei noastre ne mor de foame, la unii părinți, la alții frații pe câmpul de luptă. Căci dela noi cei rămași acasă, atârnă în mare parte soarta războiului. Trupul slăbit de foame nu poate lupta.

Berlin, 6 Maiu. (Oficial).

Frontul apusean: Aproape pe întreg frontul s'au dat lupte violente de artilerie. La Ypern am înaintat atât prin ocuparea măieristii dela Vanheule, cât și prin ocuparea liniei ferate dintre Messines—Ypern. Am făcut prizonieri câteva sute de ostași și am capturat 15 mitraileze. În ținuturile păduroase, ce sunt spre vest de Combres, cu ocaziunea unui atac, am făcut prizonieri 4 ofițeri francezi, 165 ostași și am capturat 4 mitraileze și o punătoare de mine. Atacul de ieri din pădurea Ailly a avut rezultatul dorit. Am respins pe inamic din pozițiile lui. Am făcut prizonieri peste 2000 ostași francezi, între cari sunt 24 ofițeri și am capturat 2 tunuri, mai multe mitraileze și putoare de mine. Francezii au avut pierderi imenze. Inimicul a atacat spre nord de Flirey. La Croix des Charnes a pătruns într'o tranșee situată spre nord de localitatea amintită. Pentru o mică parte de tranșee luptele continuă. Din mai multe locuri am respins pe francezi. În Vogezi, atacul asupra unei poziții situate spre nord de Steenabrück, l-am respins.

Frontul ostic: Spre sud-vest de Mittau, spre sud de Sadow și ost de Rosstenic lupta se desfășură. Spre sud ost și sud-vest de Kalvaria, în decursul zilei de ieri, au atacat pozițiile noastre în repetite rânduri trupe număroase rusești. Câteva atacuri inimice s'au prăbușit cu pierderi imense pentru ei. Intocmai puțin succes a avut și atacul dușmanului asupra capului de pod dela cursul râului Pilica. Azi noapte am bombardat orașul Grodno.

Frontul sud-ostic. În Galiția apuseană trupele inimice, cari sunt în

retragere, au încercat să opună o rezistență desperată trupelor aliate, cari sunt sub conducerea generalului Markensen. Dar rezistența lor, de pe înălțimea ce este pe țărmul stâng al râului Wisloka, s'a înfrânt de loviturile noastre grave. Ieri seară nu numai că i-am silit să treacă peste Wisloka, ci prin ocuparea comunei Dukla, ne-am asigurat drumul ce duce spre pasul Dukla. Până noaptea târziu a decurs lupta pe ținutul ce se estinde spre ost de Tarnow și nord de acesta, până la Vistula și pe țărmul drept ai râului Dunajec. Numărul prinsonierilor ruși trece peste 40.000. Pe lângă aceasta trebuie să ținem în evidență, că în Beskizi și în direcția drumului ce duce la pasul Lupkow, atacul paralel al trupelor austro-ungare de sub comanda generalului de cavalerie Marwitz, înaintează cu mult succes.

Budapesta, 7 Maiu. (Oficial).

Trupele aliate austro-ungare și germane în alungarea continuă a inamicului, au trecut peste teritorul Pilsu și Jaslo. Pe zona Rimanow—Dukla, ce este spre sud de Jaslo, trupele noastre puternice țin închis drumul spre Carpați, prin cari rușii se retrag în coloane neorânduite. Prada de războiu a trupelor din Beskizi, unde se luptă și trupe germane, incontinuu se sporește. În special corpul al X. de armată ieri a capturat 5 tunuri de calibru mare și 16 de calibru mic.

Trupele noastre, cari sunt pe secțiunea ostică a frontului din Carpați, au respins atacurile desperate ale inamicului, cu pierderi imense pentru agresori.

Prin focul cel mai intensiv al artileriei noastre, am respins noul atac al inamicului, dat asupra înălțimii dela Ostry. Am făcut prinsonieri 1300 ostași și am nimicit mai multe divizii dușmane.

Pe frontul din Galiția sud-ostică asemenea au eșuat toate încercările inamicului ca se ocupe unele puncte de operații.

Pe frontul sudic nu este nimic important. În duelul de artilerie, dat lângă Belgrad, mortierele noastre au nimicit tunurile de marină ale francezilor.

Cătră domnii abonați ai „Unirei“.

Invităm stăruitor pe stimații noștri abonați ca să binevoiască a ne trimite cu degrabă abonamentul. Mai ales domnii restanțieri, sunt cu tot respectul rugați, să nu-și uite de restanțiile ce le au. Unirea trebuie să existe mai departe și mai ales în clipele acestea. Noi din parte-ne am adus și aducem toate jertfele ca să-i facem posibilă apariția. Dar în fața unei regretabile indife-

Cu ce obraz am sta noi în fața eroilor învinși prin foame?! Ce le-am putea răspunde, când ne-ar întreba că; ce-am făcut în timpul când dâșii își expuneau, piepturile inimile în fața tunurilor dușmane. De ce nu le-am cultivat pământul pentru care ei s'au dus să moară cu atâta entuziasm?

Dar aceasta nu se va întâmpla. Noi ne vom pune la muncă, ne vom face vrednici de ei.

Hărnicia noastră va învinge dușmanul comun, și noi vom fi harnici!

Omul harnic iubitor și care-și face datoria e superior e încunjurat cu nimbul abdicării de sine.

La omul harnic se uită sărăcia pe fe-reastă — dar nu cutează să intre în casă. La cel leneș intră, se pune după masă — și apoi om să fi să o mai poți scoate. Așa spune țaranul român.

Fie omul pe orice carieră, ori cât de „de jos“ e vrednic de stimă și iubire, dacă își împlinește datoria. Nu poziția înaltă, ci „datoria împlinită“, denotă pe omul superior, pe adevăratul om.

(Va urma).

rențe, ce observăm la o mare parte a abonaților, vom fi nevoiți să luăm hotărâri, a căror urmări numai favorabile nu vor fi intereselor clerului. Preoțimea noastră a primit acum congrua. Rugăm mai ales pe d. restanțieri să binevoiască a ne trimite restanțele și în rate, noi din parte-ne le facem toate înlesnirile. Altcum nu mai putem continua în felul de până azi, căci ne copleșesc datorile. Adresăm un călduros apel mai ales domnilor protopopi, rugându-i să ne dea cu degrabă mână de ajutor la încasarea restanțelor. Noi credem, că orice om de inimă înțelege situația și va grăbi să se achite de o datorie, care azi e obștească față de presă.

Diverse.

Întru mărirea lui Dumnezeu. Pentru biserica din Bărbătenii-inferiori, a comandat Doamna *Elisabeta Bozics* un rând de ornate preoțești în preț de 320 cor.

Pentru un alt rând de ornate pe sama bisericii din Iseroni au contribuit până acuma ca membri a „Reuniunii femeilor gr.-cat. din Iseroni“ următoarele femei: Floare Pădure 34 cor. Florinca Șanca 4 cor. Ioana Burlec 2 cor. Anița Albesc 2 cor. Susana Mujoacă 5 cor. Anița Petresc 2 cor. Anița Nițiar 2 cor. Salomie Malinesc 2 cor. Ana Nițiar 1 cor. 60 fil. Măriuța Zeran 80 fil. Marina Burlec 50 fil.

Membrii reuniunii, dar în special Doamna *Elisabeta Bozics* primească mulțumitele curatoratului bisericesc, ce și pe aceasta cale își ține de datorință a-le exprima.

Papa și cutremurul de pământ din Italia. Pentru nenorocirii ce au rămas în urma cutrămurului de pământ, s'au făcut contribuiri în sumă de 1 milion lire, care sumă se află în casseta Papei. Sfântul Părinte a ordonat, ca despre distribuirea contribuțiilor, să se poarte statistici cât se poate de exacte.

Împăratul Wilhelm a sosit dela cartierul general în Berlin, unde a fost primit de aclamările entusiaste ale populației, care se îngrămădise pe stradele, pe unde avea să treacă Împăratul. Ovațiile însuflețite ale poporului au produs emoții vădite asupra Împăratului.

Consiliul ministrilor italieni. Din Roma se dă următorul comunicat oficial despre consiliul de ministri din Italia, care a avut loc în 5 crt: La propunerea ministrului din colonii, care a făcut o descriere amănunțită cu privire la situația din Tripolis, unde populația mohamedană se revoltase, consiliul a decis să ieie mijloacele cele mai energice și să publice și starea de războiu peste întreaga provincie, dacă se va afla de consult. S'a început transportarea trupelor militare în Tripolis. Ministrul de externe a referat despre situația internațională. Mi-

nistrii au aflat de necesar, ca toți să rămână în Roma.

Joi dimineață în 6 crt. s'a ținut un nou consiliu în Roma, în care s'a statorit timpul când se va deschide Camera. Despre situația internațională nu se va face nici o declarație la locurile competente.

Erzberger în Roma. Se anunță din Roma, că Dr. Erzberger, deputat în imperiul german și șef al partidului central, a sosit acolo.

Încheierea anului școlar. „Budapesti Tudositó“ publică următorul comunicat ministerial: Luând în considerare starea excepțională economică, care îngreunează mult susținerea băieților la școală, și aceea, că o parte dintre studenți pot se ajute la economie, ministrul de culte și instrucție publică a edat o ordinațiune, în care se conde, ca anul acesta școlar să se încheie cu data de 22 Maiu. Examenele de maturitate se vor ținea în Iunie la timpul determinat. La sfârșitul unei crt. vor avea loc și examenele pentru privațiști.

Înteruperea tratativelor dintre ententă și Grecia. Din Atena se comunică: Pentru pretenziunile prea exagerate ale Greciei față de ententă, aceasta a întrerupt orice tratative cu Grecia. În special guvernul grec a voit, ca în campanie contra Turciei, Grecia să se bucure de comanda supremă, și ca ententa să se deoblige, că va sprijini Grecia cu putere armată timp de 15 ani după încheierea păcii. Prințul George, care a comunicat aceste condiții grupului de puteri entent, a fost primit în Paris cu mult indiferentism și i-s'a notificat, că acceptarea acestor pretenziuni e imposibilă.

Agravarea conflictului dintre Japonia și China. În răspunsul, pe care guvernul din China l-a trimis guvernului din Japonia, China se vede aplicată să primească toate pretenziunile Japoniei față de Schantung observând, ca la tratativele dintre Japonia și Germania, referitor la dreptul ce-l au asupra Schantung-ului, se ieie parte și delegatul Chinei. China respinge pretensiunile ce le-a ridicat Japonia asupra dreptului de a exploata băile, precum și de a construi linia ferată, și în special aceea pretenziune prin care guvernul Japoniei cere, ca în anumite porturi numai năilor Japoneze să se permită libera intrare. Asemenea respinge și aceea pretenziune a poporului japonez, ca guvernul chinez să aibă în jurul său consilieri din Japonia. Celelalte pretenziuni, prin cari se vatămă suveranitatea ei de stat, le respinge cu multă energie.

După informațiile date din Vladivostok, guvernul din Wasington a declarat în Peking, că America rămâne neutrală, la un eventual conflict dintre Japonia și China.

Japonia a trimis ultimul Chinei, dându-i un termen de 48 ore pentru răspuns. Opinia publică din Japonia e foarte calmă și nu se crede că va fi lipsă pentru pășirea cu armată față de China.

„De aceeași părere“. Am cerut confracților dela „Telegraful“, să completeze articolul privitor la agitățile părintelui Lucaciu, dând și fotografia poetului Goga. După articolul foarte just „Refugiații“, a urmat „Vorbe și fapte“, care după părerea noastră nu e complet.

„Telegraful“ ne poștește să complectăm noi acest articol, dând fotografia poetului Goga.

Mărturisim sincer, că nu ne simțim competenți în aceasta materie. N'avem din Blaj, pe cât știm noi, nici un refugiat.

Am cerut completarea articolului din chestiune numai dintr'o justă obiectivitate. Voiam să știm dacă „Telegraful“ își valorează considerațiile și față de a doua figură marcantă de refugiați, care e poetul *Octavian Goga*, fără a ne lăsa impresia, că e condus de *confesionalism*?

O înmormântare înduioșătoare a fost în Blaj înmormântarea în ziua de Sf. George a tinărului ostaș Vasile Borza din Tătârlau, mort în urma morbului ce l-a contras în luptele din Carpați. A venit în spitalul „Sfântul George“ de aici de vre-o 10 zile. Medicul spitalului i-a pus la dispoziție toate comoditățile și și-a dat silița să-l cureze, dar nu s'a putut, căci morbul s'a tot agravat.

La înmormântare a luat parte un public numărös de prin satele vecine, toți ostașii răniți din spitalul local și întreagă jandarmăria. Cuvântul funebral l-a rostit Reverendisimul Domn Dr. Izidor Marcu, iar ultimul cuvânt de adio, l-a luat medicul spitalului Dr. Hăncu în numele foștilor camarazi ai mortului.

Abuzuri cu banii mărunți. Poliția din Zăgráb a făcut anchetă la comercianți și neguțători, ca să afle, unde sunt banii mărunți, căci de un timp au dispărut cu totul din circulație. Poliția a provocat pe doi comercianți să arete de ce sume de bani mărunți dispun. Au aflat la ei suma de 7500 cor. în bani mărunți. Banii mărunți, prin filiala din Zăgráb a institutului de bani austro-ungar, au fost schimbați cu bani de valoare mai mare, și puși în circulație.

Distincții militare. Înregistrăm o nouă serie de soldați români, decorați pentru vitejia lor dovedită în fața dușmanului:

Crucea militară pentru merite cl. III. cu decorația de războiu s'a conferit d-lui maior Ilie Ciugudean, comandantul batalionului de etape III/22, și sublocotenentului t. r. Ernest Marcian din reg. 76.

Necrolog. † *Susana Câmpian* născ. *F. Negruțiu*, protopopeasă văduvă și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului azi în 4 Maiu la orele 5 dimineața, în etate de 63 ani, provăzută cu ss. Sacramente ale muribunzilor.

Înmormântarea rămășițelor pământești a fost Joi în 6 Mai la orele 2 d. a. în cimiterul gr.-cat. din Elisabetopol.

— † *Romul Hosszu* teolog de anul III-lea, după un morb îndelungat, dar greu, împărtășit cu Sf. Sacramente a muribunzilor, în etate de 23 ani a vieții, în 3 Maiu st. n. 1915 la 10 ore a. m. și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre veșnică odihnă în 5 Maiu st. n. la 10 ore a. m. în cimiterul gr. cat. al bisericii din loc, iar Sfta liturgie pentru odihna sufletului, s'a celebrat în 5 Maiu n. 7 ore a. m. în biserica din Lemniu.

Odihnească în pace!

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruița.